

Predmet: **Povijest**

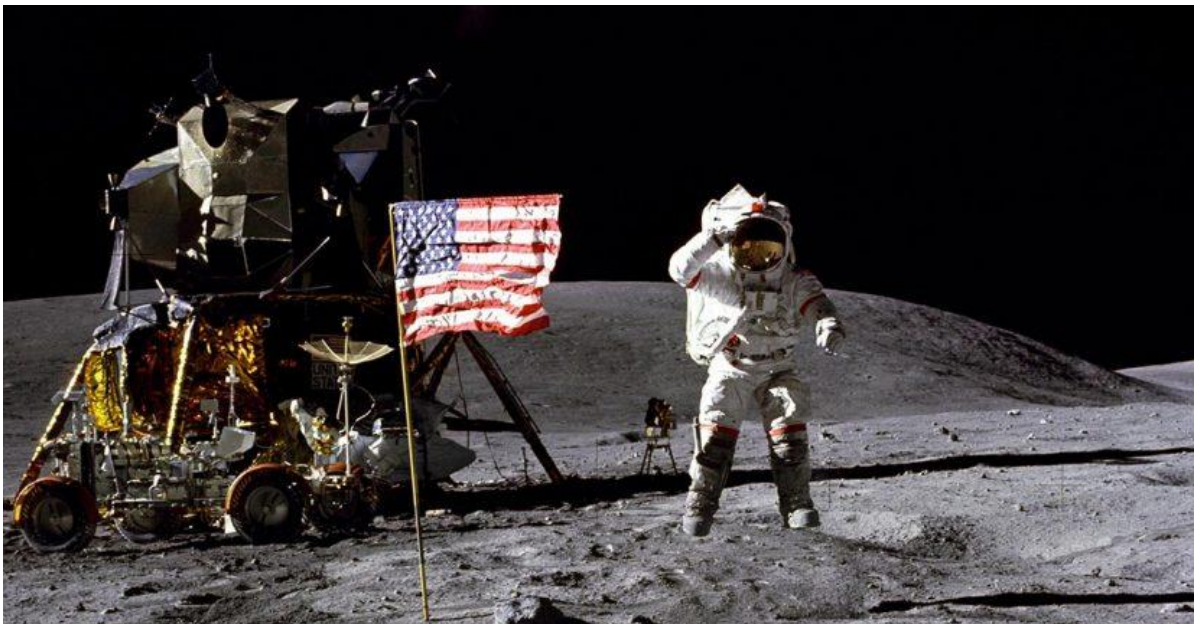
Nastavna cjelina: **Doba najnovijih promjena u svijetu i kod nas**

Nastavna jedinica: **Tehnika, znanost, kultura i sport poslije Drugoga svjetskog rata**

Razred: **IV. razred - opća gimnazija**

Razvoj znanosti i tehnike;

- 1957. počeo je snažan razvoj *astronautike*. **Jurij Garagin** (prvi astronaut), *obletio je zemlju 1961.* Nakon njega u **svemirskim brodovima** letjeli su i drugi astronauti: **Neil Amstrong, Edwin Aldrin i Michael Collins**
- uz *astronautiku* ubrzano se razvija i *računalna tehnika*. Prvo značajno **otkriće** iz tog područja je izum **automatskog stroja za računanje**, time je započeo razvoj *moderne računalne tehnike - kompjutora*
- u drugoj polovici 20.st. u *SAD-u* je izumljen prvi **silikonski čip**
- pronalazak **lasera** (1960.) - **Theodor Maiman**; koristi se u medicini i istraživanjima

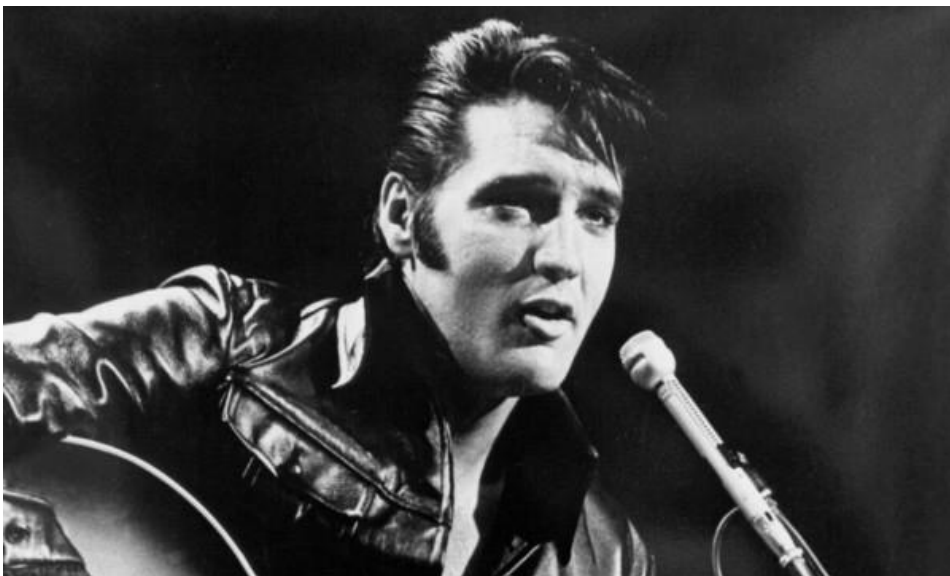
Spuštanje američkih astronauta na Mjesec 1969. (21. srpnja); Apollo 11

Mainmanov laser

Razvoj umjetnosti;

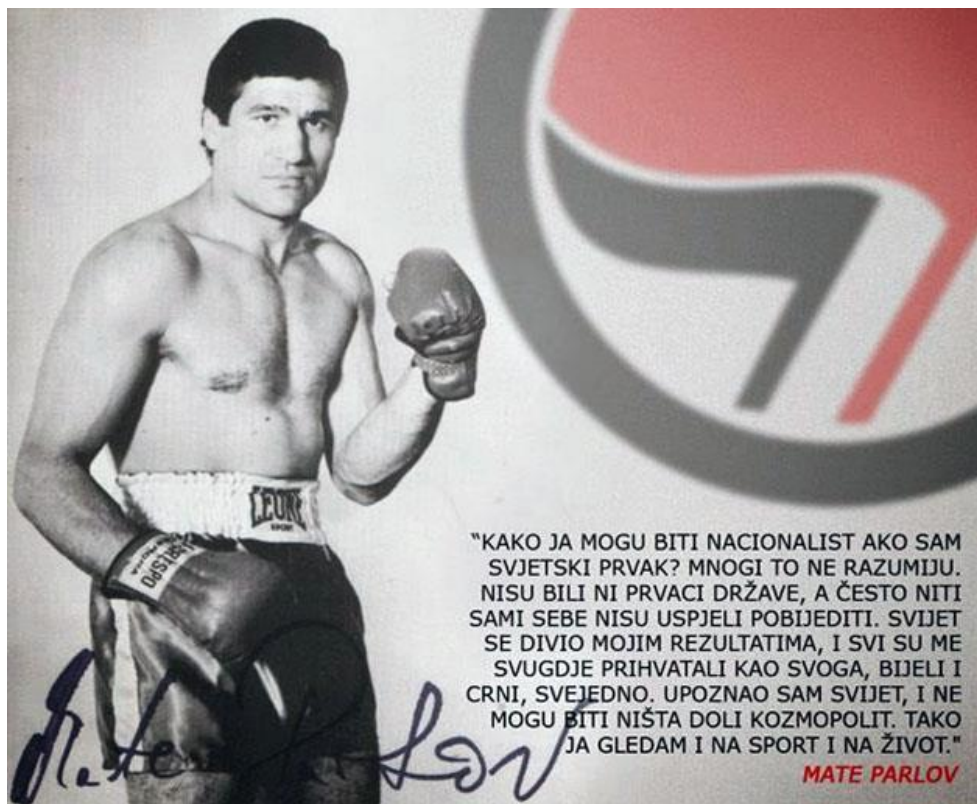
- književnost: *Jean P. Sartre, Wiliam Faulkner, Boris Pasternak, Ernest Hemingway ...*
- glumci: *James Dean, Marlon Brando, Marilyn Monroe, Simone Signoret, B. Bardot...*
- najpoznatiji izvođač *rock glazbe: Elvis Presley*

Elvis Presley

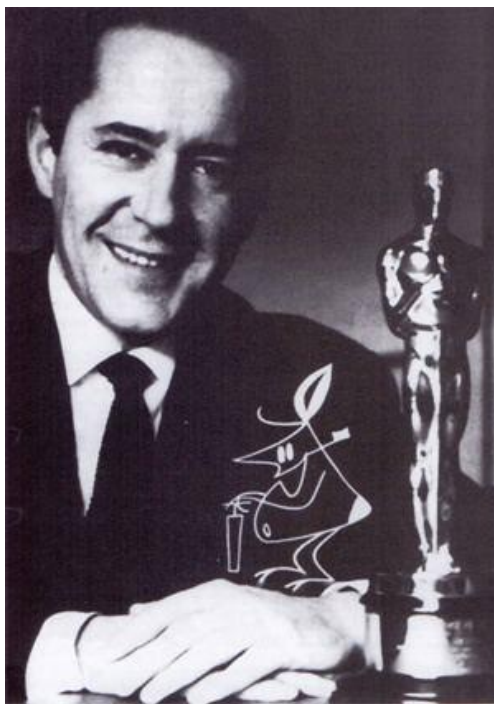
Razvoj sporta;

- uspon sporta ogleda se u brojim **natjecanjima**; *Olimpijskim igrama, svjetskim prvenstvima, studentskim, mediteranskim* i dr. igrama. U sportu se provodi *geslo "Zdrav duh u zdravu tijelu"*.
- najuspješniji sportaši u Hrvatskoj;
  - veslači splitskog "*Gusara*" - 1952. olimpijski pobjednici
  - plivačica *Đurđa Bjedov* - 1968. olimpijska pobjednica
  - boksač *Mate Parlov* - 1974. svjetski prvak
- *Bosna i Hercegovina* je također dala **veliki broj uspješnih sportaša**. Od *sportskih natjecanja* održanih u BiH značajne su **ZOI** koje su održane u **Sarajevu** 1984.

Radio, televizija i film;

- u **Hrvatskoj** su *radio i televizija* organizirani u sklopu matične **organizacije Hrvatska radiotelevizija (HRT)**, koja proizvodi *radijski i televizijski program*
- od **2001.** započelo je emitiranje **Radio Federacije BiH i Televizije Federacije BiH**
- *pionir domaćeg filma* u BiH je **Anton Valić** koji je 1914. snimio *filmski dokument Sarajevski atentat na Franju Ferdinanda*
- američku nagradu **Oscar** 1962. dobio je *crtani film* **D. Vukotića "Surogat"**
- jedan od najgledanijih hrvatskih filmova je film **Kreše Golika "Tko pjeva, zlo ne misli"**
- poticaj razvoju hrvatskog filma bilo je osnivanje *filmskih kuća* koje proizvode filmove **"Jadran film", "Croatia film"** i dr.

Dušan Vukotić

dobitnik Oscara 1962. za crtani film "Surogat"